

BASYAZI

Kur'ân-ı Kerîm

MİLLET ve ümmet olarak, pek parlak bir şansa ve çok yüce bir kadere sahibiz. Hiç bir kavim ve cemaate, bizim kadar, talii yâr olmamıştır. İnsanlığın büyük Atası Hazreti Adem'den, gaye insan, ufuk peygambere kadar, bütün ümmetlere şeref ve söhreti takdim edilen ve bâlcümle nebîlerin, bizden olmayı, aramızda bulunmayı özledikleri hayırlı ümmetiz BîZ!...

Cünkü : Yolumuz İslâm; Peygamberimiz Hazreti Muhammed (A.S.); Kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'dir. Dinlerin en mükemmelî bizim. Peygamberlerin en ekmemî bizim. Kitapların en mütekâmili yine bizimdir. Biz, bu misilsiz şerefe, surf ilâhi tevfîkin işığında ermişiz ve mahzâ Ulu Rabbimizin hidâyeti sayesinde mazhar olmuşuzdur.

İçinde bulunduğuımız müstesnâ ni'metin kadrini, lâyiki vecâile idrâk edebilmemiz için, fikir kanatlarını takarak, söyle, bundan ondört asır evveline doğru uçalım ve o günün Cezîretü'l-Arab'ında, Hicaz semâalarında seyredelim; bakalım neler göreceğiz :

Yolunu şaşırmış bir millet... Gönüllerde iman nâmına tek ışık kalmamış; kalbler kara, ruhlar kara, fikirler kara, idrâkler kara, ümit ve emeller temamen karanlığa gömülüp gitmiş... İnsan oğlu, tapacağı tanrışını, kendi yaratır hale gelmiş. Taşlar, tunçlar ve ağaçlar; ma'budluk mevkiine yükselmıştır. Aile hayatından ticaret ahlâkına varınçaya kadar, bütün ulvi hasletler el-pimîş; haya ve utanma kayıtları kalkmış, kardeşlik ve dostluk rabitaları kopmuş; kadın, bir meta' gibi alınır satılır halde, hayatımdan düşmüş; ahlâk ve edeb gibi şeyler, sanki lügatlerden bilesilinmiş... Bir cemaat ki : biândığını bilmez, yolunu görmez, sonunu hiç düşünmez hale gelmiş...

TAHİR BÜYÜKKÖRÜKÇÜ
(Konya Müftüsü)

Halbuki, Ekrem-i mahlûk ve Eşref-i mevcud olan insan oğlu, bunun için mi yaratılmıştı?!

Bu çok feci ve hakikaten elim vasatın içinde, bir zâti görüyorum: Ka'benin gölgesinde düşünüyor, Safa Tepesinde düşünüyor, ağaçların altında düşünüyor, evde ve yolda, hep düşünüyor. Zaman zaman, Mekke şehrinin dışına çıkip, Nûr Dağına tırmanarak, Hira Mağarasından, mukaddes beldenin halini seyre dalıp, yine derin ve engin tefekkür âlemlerine yükseliip, halkın durumunu düşünmeye devam ediyor. Derünü niyazları şu:

«Ya Rabbî, bu millet bir nûr ister, bir kurtarıcı ister, bir lider ister.»

Tefekkür, düşünce; sanki bir doğum sancısıdır: Dâima büyük doğuşları hazırlar! Tarihi tecelliler bunu göstermektedir. Ve öylece de olmuştur. Yeryüzünü kaplayan kesif küfür ve şirk karanlığını nûra boğacak BÜYÜK DOĞUŞ'un günü gelmiştir.

Nûr daından, Hira mağarasından, Cibrîlin ufkundan ve Hazreti Muhammed (A.S.) in omuzunda KUR'ÂN güneşin doğdu. Bu mübarek saattan başlayarak, ebediyetlere kadar akacak olan bu ilâhî ve arşa dayanan ışık; Kâinatın Efendisinden başlayarak, bahtiyâr kişilerin gönüllerine doğru sızılmeye başlamıştır...

KUR'ÂN'a, güneş dedim; hayır! O'nun her âyeti ayrı birer güneşir!

Binlerle kesiti olan bir kıraklı elinize alıp güneşe tutunuz, göreceğiniz manzara akılları hayrete, idrâkleri acze götürecek mahiyettedir. Tarif ve tavşifi kabil olmayan nice renklerin içinde, etrafı ışık saçan binlerce güneşin göreceksiniz. Ve hangi tarafından baksanız, netice aynı olacaktır: Güneşler, güneşler... Bu, şu demek olacaktır: KUR'ÂN'ı Kerîmîn her âyeti, ayri ve müstakil bir güneş ışığına sahiptir.

Bu hikmet ve hakikatin ışığında, bin yıllar boyu, olanları anlatmaktan diller ve kalemler acze düşse sezâdir. O eşsiz güneşe pervâne olan insanların sürdüğü demler ve gördüğü günler; tarih boyu, zirveleşir; sâhîkalaşır. Kur'ân devri; iman devri, irfan devri, ilim devri, aşk devri, sevgi devri, hamle devri, uhuvvet devri, vahdet devri ve bütün fazilet ve meziyetlerin fişkirdiği devirdir. Peygamberler peygamberi, Risaletpenâh Efendimizi, Âlemle Rahmet olma neş'esine yükselten Kur'ândır. Siddîk-i Ekberin kalbine, topyekûn ümmetin imanından ağır gelecek iman ve aşkı hakkeden O'dur. Ömer (R.A.) in damarlarına, cihâni sadete ulaşacak adâletin feyzini zerkezen O'dur. Osman (R.A.) şâhiyyetini, melekleri bile ürpertecik Hayâ hasletiyle tüllenden O'dur. Ali (R.A.) in idrâk ve irfan gayretini kamçılıyip, onu, ilham ve esrâr pınarından kandıran O'dur. Emevilerin saltanatını hudutlarından taşırıp, Endülüs' İslâm devletini, tarihe eşsiz bir elmas motif olarak oturtan O'dur. Abbasilerin küheyânlarının anlınlı ağartıp mücâhitlerini zaferlere ulaştıran O'dur. Asıl Türk ırkını, insanlaştıran, müslümanlaştıran, kitâlardan kitâlara, sönmey imanla koşturulan, yepeni tarih yazdırın, şâheserlerle Dünayayı donatıran, zamanlara hakim kılıp, kırallara baş eğdirten, Fâtihler, Yavuzlar, Kanûnîler doğuran anneler yetiştiren ve nesillere hareket ve heyecan bahşeden Kur'ândır, KUR'ÂN!

Kur'ân, Allah Kelâmıdır. Allah'dan başka, akıl ve idrakımızden geçen ne varsa, hepsinden edfal ve hayırlıdır. Rasûl-i İslâm Efendimiz O'nun için :

أَفَرَّآنٌ أَفْضَلُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ دُونَ اللَّهِ

«KUR'ÂN; Allâhdan başka, herseyden ziyade faziletlidir. Allâh kelâminin, diğer sözlere olan fazileti; Allâhın, halkına olan fazileti gibidir. Kur'âni yüce tutan, Allâhu yüce tutmuş olur. Onu hafif tutan ise, Allâhun hakkını istihfâf eder...» (Hakîm-i Tirmîzî: Muhammed bin Ali R. A. den)

Buyurur. Tarihi gerçektir: Kur'âna sarılanlar mutlak kur-

tulmuşlar ve Kur'ânın hakkını gözetip onu yüce tutan milletler yükselmıştır, aziz olmuşlardır. Misafir kaldığı odada, Kur'ân bulunduğu için, ayaklarını uzatıp yatmayıp, ve hürmet gözeten Osman Gazînin nesl-i necîbine, Cenâbi Hak, yediyüz yıla yakın hükümrânlık ve cihan sultanlığı şerefini bahsetmiştir. Kitabına hurmet etmeyen, Ahkâmiyla amelden uzak kalan bugünkü islâm milletlerinin hali de gözümüzün öbündedir. Ne idik, ne olduk!..

KUR'ÂN, inanmış insanlar ve tam müslümanlar için, Cennet nimetleriyle dolu, ziyafet sofrasıdır. Bunu, bir Hadis-i Şerif söyle ifade eder :

ان هذَا الْقُرْآنُ مَأْدِيٌّ لِّاَنَّ...

«Bu Kur'ân; muhakkak Allah Teâlânın ziyafet sofrasıdır. İş-tahimiz olduğu kadar onun ni'metlerinden yeyiniz. Bu Kur'ân, hakikaten Allahin (Arştan uzanın) ipidir. Apaçık nûrdur. Fayda verici şifadır. Yolunda yürüyene ismettir; hükümlüne uyana necât-tır. Eğilmez ki doğrultulsun; şaşmaz ki güçlük çekilsin. Onun acâib hikmetleri bitmez; tekrar tekrar okumakla usanılmaz, es-kimez. Allah Teâlâ Hazretleri; onu okuyana, her harfine on se-vâb ihsân eder...» (Hâkim, Beyhâki: İbn-i Mes'ûd R. A. dan)

KUR'ÂN, imanın hayat suyudur; kalbe cilâdir, gönüle safâdir, rûha gıdadır, dertlere devâ, mânevî hastalıklara şifâdir. Göz-lere nûr ve sürürdür. Nizamın en kavî ve muhkemi ondadır. Ahlâk ve edebin en yükseği ondadır. Adl-ü ihsan üzere muâmelenin hat ve çizgileri ondadır. Eriş ve yükselişlerin mî'râci ondadır. Hülâssa, beşeriyetin muhtac olduğu her şey, ama her şey ondadır. Bu sebebbedir ki: Dünnyaya sığmayan sultan ve hâkânlar O'nun hu-zûrunda dize gelmiş, şarkın ve garbin dâhîleri, O'nun hüküm ve hakîkatlerine hayran kalmışlardır.

Bakınız Kur'ân için, yine Kur'ân ne diyor :

ان هذَا الْقُرْآنُ يُبَدِّي لِّلَّقَى هِيَ أَقْوَمُ...

«Gerçekten bu KUR'ÂN, insanları en doğru yola iletir. Güzel amel ve hareketlerde bulunan mü'minlere, kendileri için, muhakkak pek büyük bir ecir olduğunu da müjdeler O...» (îsrâ S. Âyet: 9)

«Size, Allah Teâlâdan, hakiki bir nûr ve apaçık bir kitap gelmiştir: Ki Allah; rızasına uyanları, Onun sebebiyle selâmet yollarına doğrultur. Onları, kendi iradesiyle karanlıklardan ay-dınlığa çıkarıp, dosdoğru yola iletir.» (Mâide S. Âyet: 15-16)

«İste bir kitap ki, Onu feyz kaynağı olarak biz indirdik. Artık buna uyun! Tâ ki esirgenmiş olásınız.» (Enâm S. Âyet: 155)

«Ey insanlar; size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerde olan dertlere bir şifa, mü'minler için bir hidâyet ve rahmet gelmiştir.» (Yunus S. Âyet: 57)

«O, cidden faydası çok, benzeri yok bir kitapdır. Ki ne öününen ve ne de ardından ona hiçbir bâtil gelemez. O, bütün kâinatın hamdettiği, O, yegâne hüküm ve hikmet sahibi Allah tarafından indirilmiştir.» (Fussilet S. Âyet: 42)

Daha nice âyetler, Hazreti Kur'ânın vasfını beyan etmekte ve saâdet isteyenlere, onun yoluna girmelerini tavsiyede bulunmaktadır.

Kur'ân için, Sâhibül-Kur'ân olan Nebiyy-i Zişan Efendimizi de dinleyelim :

«Gerçekten bu Kur'ânın bir tarafı Allahın yedinde, bir tarafı sizin elinizdedir. Onun yoluna girip, hükümleriyle amel ediniz. Artık sizler, bundan sonra ebediyyen şaşmaz ve helâk ol-mazsınız.» (Taberâni: Ebû Sürey R. A. den)

«Kur'ân, şefaaeidir; şefaaati kabûl edilecekdir. Hasmîyla mü-cadele eder. Allah ve rasûlünce tasdik edilmişdir. Kim, Onu öünü-

BASVÂZI DEVÂMI

de tutarsa, Cennete götürür. Ve kim de onu, arkasına iterse, Cehenneme sevkeder.» (İbn-i Hibban: Cabir R. A. den)

«Bir kimse, Kur'âni okur ve onunla amel ederse, ana ve basına Kiyamet Gününde bir tâc giydirilir ki; onun ziyası, dünya, evlerinizdeki güvenesten daha parlaktır. Ya onu hifzedip, amel eyliyenlerin mükâfatını ne zannedersiniz!» (Ebû-Dâvud: Sehl bin Muâz R.A. den)

«Bir kimse, Kur'âni okur; ahkâmiyla âmil ve hikmetiyle kâmil olur, helâlini helâl ve haramını haram bilirse, Allah onu, Kur'ân sebebiyle Cennete kor ve ev halkından, kendilerine ateş vâcip olan en az on kişi için de şefaatini kabûl eder.» (Tirmizi: Ali R.A. den)

«Ümmetimin en şerefileri, Kur'âni ezberliyerek yüklenenlerdir.» (Beyheki: İbn-i Abbas R. A. den)

«Sizin en hayırlınız, Kur'âni okuyup okutanlarınızdır.» (Hakim: Osman R.A. den)

Bütün bunlar ve daha yüzlerce Şerefli Hadisler, Kur'ân-ı Kerîm'in seref ve yüksek faziletini açıkça ortaya koymaktadır. Hele şu ma'nâya bakınız :

اذا احْبَبْتَ رَبَّكَمْ اَنْ يَكُلِّمَ رَبَّهُ فَلَيَقُرَأُ الْأَرْأَنْ

«Sizden biriniz, Rabbisıyla konuşmayı sever ve isterse : KUR'ÂN okusun.» (Harâiti: Enes R.A. den)

GÖNÜL derdini, gam ve kederini, sefahet ve nefşânî eğlencelerde dağıtma gafletiyle ömür öldürenlerin haline, ne kadar acınsa yeridir. Nûr ve sürûr kaynağı Kitabullah dururken, gayrîden, rûhuna gıda ve içine sâfâ arayanlar, ne ürpertici bir dâlâletin karanlığındadırlar. Kendimiz ve onlar için, Mevlâyi Müteâlimizden hidâyet niyaz eyleriz : «Rabbimiz bizi, en doğru yola ilet.»

Kur'ân-ı Kerîm için, kıymet ölçüleri bâbında, Mesnevî'yi de karıştırıralım :

«Habl-i İlâhiye, Kur'âna, körcesine sarıl! Allahın emir ve nehyerinden başka şeyle uğraşma!»

«Ey müslüman, sen güzellik Yûsufusun, bu âlem de kuyu... Seni oradan çıkaracak ip de Allahın emrine sabır ve teslimiyet-tir.»

«Ey vakıtın Yûsufu, ip geldi (Kur'ân indi), ona iki elinle simsiği sarıl ve gafil olma ki vakit geçmek üzeredir.»

«Eğer sen, Hakkın Kur'ânına kaçarsan, Peygamberlerin ruhlarıyla kaynaşmış olursun.»

«Ama eğer Kur'ânî okur da, onun hükümlerini kabûl etmezsen : Nebiler ve veliler görmüş olsan da fayda vermez.»

کرچے قرآن أزاب پېغىراست هەر كە كۈيدە حق نە كەفەر است

«Gerçi Kur'ân, Hazreti Peygamberin dudaklarından dökülp, okunmuştur. Fakat her kim O'na — Allah kelâmi değildir — derse kâfîrdir.»

«Ben sağ olduğum müddetle, Kur'ânın hadimi, kölesiym. Yine ben, Muhammed-i Muhtârin yolunun tozu, toprağıyım!» Dr. M. İkbâl, son sözü söylemiştir :

كىتو خواھى چون مسلمان زېستان نىست مىكن جىز بىر آن زېستان

«Eğer müslümanca yaşamak istersen : Kur'âna sarıl! Çünkü Kur'ânsız İslâmî hayat mümkün değildir!..»